

A close-up photograph of a violin body, showing the wood grain, the f-hole, and the bridge. The text is overlaid on the body.

Verse Anthems

Amsterdamse Cantorij

o.l.v. Felix van den Hombergh

& The Spirit of Gambo

o.l.v. Freek Borstlap

Verse Anthems

Amsterdamse Cantorij
o.l.v. Felix van den Hombergh
& The Spirit of Gambo
o.l.v. Freek Borstlap
David Jansen - orgel

Orlando Gibbons - Lord, grant grace
(1583-1625)

John Bull - Almighty God, which by the leading of a star
(1562/63-1628)

Orlando Gibbons - See, see the word is incarnate

Thomas Tomkins - Sing unto God
(1572-1656)

INTERMEZZO

William Byrd - Fantasia. Two parts in one in the 4th above
(1543-1623)

Orlando Gibbons - Dainty fine bird
- The cries of London

William Cobbold - New fashions
(1560-1639)

Orlando Gibbons - This is the record of John
- Do not repine, fair sun

VERSE ANTHEMS: HET GENRE

De Amsterdamse Cantorij, onder leiding van Felix van den Hombergh, en het gambaconsort The Spirit of Gambo, onder leiding van Freek Borstlap, vertolkten in 2017 samen de *Lagime di San Pietro* van Orlando di Lasso. Ook organist David Jansen was toen van de partij. De samenwerking smaakte naar meer. Er vormde zich een plan: het uitvoeren van een heel ander genre, zogenoemde Verse Anthems. Dit repertoire uit het 17de-eeuwse Engeland is speciaal geschreven voor vijf viola da gamba's (knieviolen) en vijf zangpartijen. Door tussenkomst van de coronapandemie bleef dit plan op de plank liggen. We zijn heel blij dat onze lang gekoesterde wens om gezamenlijk deze muziek weer tot leven te brengen, eindelijk uitkomt.

Wat zijn Verse Anthems? Meerstemmige, religieuze liederen (motetten) in de Engelse taal heten anthems. Bij Verse Anthems worden delen hieruit afwisselend door een kleinere groep en door het hele koor gezongen: de zogeheten *verses* (verzen) door de kleine groep, en andere stukken tekst door het hele koor. Soms herhaalt het hele koor ook de tekst van de *verses*. Alles wordt begeleid door vijf gamba's, die met de vijf stemgroepen meespelen of alleen als instrumentale partij optreden, en door basso continuo. De zangstemmen en de viola da gamba's hebben gelijkwaardige rollen. Doordat zij steeds in andere samenstellingen te horen zijn, ontstaat er voor de luisteraar een afwisselend en verrassend geheel.

De Verse Anthems waren maar een kort leven beschoren: alleen het eerste kwart van de zeventiende eeuw, toen koning James VI aan de macht was in Schotland en – als James I – ook in Ierland en Engeland. Het genre ontstond onder invloed van zijn smaak: James liet geestelijke werken schrijven in het Engels, in plaats van in het tot dan toe gebruikelijke Latijn. Deze werden uitgevoerd in zijn koninklijke kapel, de Chapel Royal in Londen. Dit nieuwe gebruik van de volkstaal voor religieuze muziek, dat de invloed van de reformatie

verraadt, leidde tot enorme productie in korte tijd. Daarnaast beïnvloedden de Verse Anthems ook de wereldlijke muziek: madrigalen werden in deze periode vaak vergezeld door een gambakwintet en daarom opgedeeld in vijf zangpartijen.

In dit programma brengen we een aantal prachtige voorbeelden van zowel geestelijke als volkse Verse Anthems. De wereldlijke stukken zijn vooral heel beeldend. Je hoort duidelijk de marktkooplui en bedelaars in het Londen van de vroege zeventiende eeuw, met teksten die waarschijnlijk dubbelzinniger zijn dan we nu kunnen bedenken – of vertalen. In een ander werk klinkt een vrolijke medley van (destijds) populaire liederen. Maar ook in de serieuzere en glorieuzere composities zijn de geestelijke teksten soms heel ‘volks’ verwoord. Dankzij het Engels!

Hieronder gaat Felix nader in op de stukken die we uitvoeren. Rest ons nog u veel plezier te wensen met dit bijzondere programma!

OVER DE ANTHEMS DIE WE ZINGEN

De periode waarin Verse Anthems populair waren, valt goeddeels samen met de jaren dat de componist Orlando Gibbons voor de Chapel Royal werkte (1605-1625). De meeste Verse Anthems zijn dan ook van zijn hand. Maar ook andere componisten zoals John Bull en Thomas Tomkins droegen bij aan dit genre.

Zoals hiervoor is uitgelegd over Verse Anthems, wisselt steeds de verdeling tussen stemmen en gamba's. Zo hebben in *Lord, grant grace* de hoogste en de middelste stemmen de *verses*. In de zogeheten *Star anthem* van Bull (*Almighty God...*) zijn dat vooral de twee bovenstemmen, maar in *See, see, the word is incarnate* zijn de *verses* verdeeld over de vijf stemmen. Opvallend is de *anthem Sing unto God* van Tomkins, waarin de bassen een grotere rol hebben dan in de andere stukken. In *This is the record of John* is het juist de middenstem die alle *verses* zingt. In de manier waarop de *anthems* geschreven zijn, is duidelijk de Engelse kleur herkenbaar, door tekstplaatsing, bepaalde melodische wendingen en vooral ook door af en toe zeer krasse harmonieën.

Hiernaast: James VI, de eerste koning van Schotland (vanaf 1567) die daarnaast ook koning van Engeland en Ierland was (vanaf 1603, als James I). Na zijn dood in 1625 nam de populariteit van Verse Anthems af. (portret toegeschreven aan John de Critz, ca. 1605)

Anthems

Is er in de geestelijke werken steeds een substantieel afsluitend gedeelte met alle stemmen, in de wereldlijke werken (*Cries of London* en *New fashions*) is dat veel minder het geval. Bijzonder daarbij is dat de *Cries of London* eigenlijk een 'In Nomine' is. Dat is ook weer een specifiek genre uit de late renaissance en vroege barok in Engeland. De naam is afgeleid van de tekst uit de mis *Gloria tibi trinitas* van John Taverner, waarin de tweede partij een lange cantus firmus zingt: een melodie op lange noten. Deze melodie heeft veel componisten rond 1600 geïnspireerd tot het schrijven van een stuk voor vijf instrumentale stemmen, meestal strijkers, waarbij de tweede partij deze In Nomine-melodie speelt. Ook in de *Cries of London* heeft de tweede partij (zang zowel als instrumentaal) deze cantus firmus, maar ondanks het geestelijke karakter van deze melodie zingen alle partijen er uitroepen van marktkooplui doorheen. Gibbons was overigens niet de enige die deze techniek gebruikte, maar zijn werk is wel het meest kleurrijk. Ook opvallend is het stuk daarna, *New fashions*, waarin de verder niet heel bekende componist William Cobbold allerlei populaire liederen combineert in een vrolijke medley. Voorafgaand aan deze wat langere werken zingen we *Dainty fine bird*, een kort madrigaal voor vijf stemmen, waarvan het ook aannemelijk is dat die vroeger samen met viola da gamba's werden uitgevoerd.

Maar rondom deze wereldlijke stukken is er vooral aandacht voor het serieuze en glansrijke repertoire waar koning James zo van hield. Het slotstuk (*Do not repine, fair sun*) is ook speciaal ter ere van hem geschreven met een bijna beschamende ophemeling van de vorst.

Felix van den Hombergh

THE SPIRIT OF GAMBO

Uitbundig spelplezier, gedrevenheid en muzikaal vakmanschap zijn volgens critici de kracht van The Spirit of Gambo. Op het repertoire staat muziek van onder anderen Dowland, Purcell en Bach. Het ensemble is het initiatief van Freek Borstlap en Gesina Liedmeier. In dit concert spelen naast Freek Borstlap ook Ivanka Neeleman, Thomas Baeté, Maaike Boekholt en Takeshi Sudo mee.

The Spirit of Gambo speelt op prachtige, speciaal voor het ensemble gebouwde viola da gamba's, vervaardigd door Gesina Liedmeier. De beschilderde instrumenten en de gebeeldhouwde dierenkoppen zijn een lust voor oog en oor. The Spirit of Gambo was te gast op internationale festivals en maakte diverse cd's waaronder *The Silver Swan*, een opname van madrigals van Orlando Gibbons met sopraan Claron McFadden. Voor de cd *Consort Music of Four Parts* met muziek van John Jenkins uit 2011 ontving The Spirit of Gambo de hoogste onderscheiding: een Diapason d'Or, gevolgd door diezelfde onderscheiding voor de cd's *Consort Music - In Nomine* (2014) met muziek van Christopher Tye, en *Consort Music for Viols in 5 parts* van John Jenkins (2018).

The Spirit of Gambo maakt binnen Nederland regelmatig tournees onder auspiciën van de Stichting Oude Muziek, zoals met het programma *Vuurwerk in het schemerduister*, in februari en maart 2024.

www.thespiritofgambo.nl

The Spirit of Gambo met v.l.n.r. Freek Borstlap, Ivanka Neeleman, Thomas Baeté en Gesina Liedmeier.

DAVID JANSEN

Klavecinist en organist David Jansen groeide op in een familie van musici en kreeg zijn eerste zang-, klavecimbel- en orgellessen op jonge leeftijd. Later studeerde hij aan de conservatoria van Utrecht en Den Haag, bij Jan Welmers en Leo van Doeselaar.

Masterclasses volgde hij bij onder anderen Ton Koopman. David Jansen was winnaar van diverse concoursen; zo sleepte hij in 2000 een eerste prijs in de wacht tijdens het Internationaal Orgelconcours Nijmegen. Sindsdien heeft hij een drukke agenda als solist, continuospeler en begeleider. Zijn repertoire beslaat vijf eeuwen muziekgeschiedenis. Zijn voorkeur gaat uit naar composities uit de barok en de twintigste eeuw.

David Jansen speelt regelmatig bij bekende gezelschappen zoals het Radio Filharmonisch Orkest, Amsterdam Sinfonietta, het Nederlands Kamerorkest en het Nederlands Kamerkoor. Hij ging op tournee naar onder meer Duitsland, Spanje, Tsjechië, Kroatië, Bolivia en Peru.

www.davidjansen.info

8

FELIX VAN DEN HOMBERGH

Felix van den Hombergh groeide op met musiceren: viool, piano en zingen in het koor van de kathedraal van Haarlem. Op het conservatorium studeerde hij fagot bij Johan Steinmann in Den Haag en koordirectie bij Barend Schuurman in Rotterdam. Behalve van de Amsterdamse Cantorij is hij vaste dirigent van het kamerkoor Douce Memoire in Haarlem, Coro Encanto en Koor FeniX in Amsterdam en het, door hemzelf opgerichte, Haarlemse Projectkoor 023. Verder dirigeert hij op project-basis diverse gezelschappen, zoals Vocaal Ensemble TIEN. Ook zingt hij zelf in enkele vocale ensembles, variërend van polyfonie tot close harmony.

Het repertoire van Felix strekt zich uit van de vroege renaissance tot hedendaagse composities en van de grote bekende werken zoals de *Mariavespers* van Monteverdi tot de minder gangbare stukken. Hij heeft daarbij een grote interesse voor repertoire uit bijvoorbeeld Georgië, Armenië en Litouwen. Naast zijn werk als dirigent schrijft Felix van den Hombergh ook composities voor koor en instrumentale begeleiding.

AMSTERDAMSE CANTORIJ

De Amsterdamse Cantorij is opgericht in 1959 door de Amsterdamse dirigent en klavecinist Louis Mol, en stond vervolgens onder leiding van Barend Schuurman en Frank Hameleers. Sinds 2002 is Felix van den Hombergh de dirigent. Het koor kiest voor een gevarieerd repertoire, waarbij werken uit alle stijlperioden aan bod komen: oude muziek, maar ook romantische en hedendaagse muziek. De Amsterdamse Cantorij streeft daarnaast naar variatie in de producties: a-capellaconcerten worden afgewisseld met grotere producties met medewerking van professionele instrumentalisten en solisten.

De Amsterdamse Cantorij brengt in principe elk seizoen drie programma's uit. Meer informatie over het volgende programma vindt u achter in dit boekje.

Sopranen

Helma van den Berg
Marijke Beversluis
Marijke Dams
Fleur Jurgens
Agnes van Koert
Renate Meijer
Marijke Tros
Tineke Verheus

Alten

Simone Aarendonk
Adrienne van den Bogaard
Pauline de Die
Judith Dubbeld
Hilda Houtkoop
Madelon Kerkhoven
Julia Ose
Geraldine Raap
Margriet Rienks

Tenoren

Pete Boonstra
Bram Coops
Gert van 't Hof
Freek Klun
Jan Erik Krikken
Edwin Oudemans
Maarten Vlijmncx

Bassen

Rob Beck
Maarten Boelsma
Paul Dros
Luc Klaphake
Niek van Noppen
Klaas Visser

Verse

Anthems

TEKSTEN EN VERTALING

Alle vertalingen zijn van Felix van den Hombergh

Lord, grant grace — Orlando Gibbons

Lord, grant grace,
we humbly beseech thee,
that we, with thy angels and saints,
may sing to thee continually:
'Holy, holy, holy,
Lord God of hosts.'

*Heer, schenk genade,
zo smeken wij u nederig,
dat wij, met uw engelen en heiligen,
voortdurend voor u mogen zingen:
'Heilig, heilig, heilig,
heer God der heerscharen.'*

Glory, honour and power be unto thee,
o God the creator,
o Lord Jesu the redeemer,
o holy spirit the comforter.

*Glorie, eer en kracht zij aan u,
o God de schepper,
o heer Jezus de verlosser,
o heilige geest, de trooster.*

And let everything that has breath, praise
and magnify the same Lord almighty.
Amen

*En laat alles wat adem heeft dezelfde
almachtige heer prijzen en verheerlijken.
Amen*

Almighty God, which by the leading of a star — John Bull

Almighty God, which by the leading of a
star didst manifest thy only begotten son
to the gentiles:
mercifully grant, that we, which know
thee now by faith,
may after this life have the fruition of thy
glorious Godhead;
through Christ our Lord.
Amen

*Almachtige God, die door de leiding van
een ster uw eniggeboren zoon aan de
heidenen hebt geopenbaard:
geef genadevol dat wij, die u nu kennen
door het geloof,
na dit leven de vrucht van uw glorieuze
godheid mogen hebben;
door Christus, onze heer.
Amen*

See, see the word is incarnate — Orlando Gibbons

See, see the word is incarnate; God is
made man in the womb of a virgin.
Shepherds rejoice, wise men adore and
angels sing:
'Glory be to God on high: peace on earth,
good will towards men.'

*Zie, zie, het woord is vlees geworden; God is
mens geworden in de schoot van een maagd.
Herders verheugen zich, wijzen aanbidden
hem en engelen zingen:
'Ere aan God in den hoge: vrede op aarde,
goede wil voor de mensen.'*

The law is cancelled.
Jews and gentiles converted by the
preaching of glad tidings of salvation.
The blind have sight and cripples have
their motion; diseases cured, the dead are
raised, and miracles are wrought.
Let us welcome such a guest with
Hosanna.

*De oude wet is vervallen.
Joden en heidenen bekeerden zich door de
prediking van blijde berichten van redding.
De blinden kunnen zien en kreupelen kunnen
bewegen; ziekten worden genezen, de doden
opgewekt en er worden wonderen verricht.
Laten we zo'n gast verwelkomen met
Hosanna.*

The Paschal lamb is offered, Christ Jesus
made a sacrifice for sin.
The earth quakes, the sun is darkened, the
powers of hell are shaken; and lo, he is
risen up in victory.
Sing Alleluia.

*Het paaslam wordt geslacht, Christus Jezus
bracht een offer voor de zonde.
De aarde beeft, de zon wordt verduisterd, de
machten van de hel worden geschokt; en zie,
hij is opgestaan als overwinnaar.
Zing halleluja.*

See, o see the fresh wounds, the gored
blood, the prick of thorns,
the print of nails.
And in the sight of multitudes a glorious
ascension.

*Zie, o zie de verse wonden, het bloed dat uit
de doorboringen stroomt, de kwelling van
doornen, de stigma's van spijkers.
En in de ogen van hele menigten een
glorieuze hemelvaart.*

When now he sits on God's right hand
where all the choir of heaven all jointly
sing: 'Glory be to the lamb that sitteth on
the throne.' Let us continue our wonted
note with Hosanna:
'Blessed be he that cometh in the name of
the Lord.'
With Alleluia, we triumph in victory,
the serpent's head is bruised,
Christ's kingdom exalted, and heaven laid
open to sinners.
Amen

*Terwijl hij nu aan Gods rechterhand zit
waar het hele hemelkoor tezamen zingt:
'Eer aan het lam dat op de troon zit.'
Laten wij dan doorgaan met onze
gebruikelijke opmerking bij Hosanna:
'Gezegend zij hij die komt in de naam van de
heer.'
Met halleluja zegevieren wij in de overwinning,
de kop van de slang wordt verbrijzeld,
het koninkrijk van Christus verheven en de
hemel opengesteld voor zondaars.
Amen*

Sing unto God — Thomas Tomkins

Sing unto God, all ye kingdoms of the earth, o sing praises unto the Lord. Which dwelleth in the heav'ns over all from the beginning: for lo, he doth send out a voice, yea, and that a mighty voice. Ascribe ye the pow'r to God, over Israel, his worship and strength is in the clouds. O God, wonderful art thou in thy holy places, ev'n the God of Israel he will give strength and pow'r unto his people. Blessed be God. Amen

Zing voor God, alle koninkrijken van de aarde, o zing lof voor de heer. Die vanaf het begin in de hemel woont: want zie, hij stuurt een stem uit, ja, en dat is een machtige stem. Schrijf de macht toe aan God over Israël; zijn aanbedding en kracht zijn in de wolken. O God, wonderbaarlijk bent u in uw heilige plaatsen, zelfs de God van Israël zal sterkte en kracht aan zijn volk geven. Gezegend zij God. Amen

INTERMEZZO

Fantasia.
Two parts in one in the 4th above
— William Byrd —

Dainty fine bird — Orlando Gibbons

Dainty fine bird that art encaged there, alas how like thine and my fortunes are. Both prisoners be; and both singing, thus strive to please her that hath imprisoned us. Only thus we differ, thou and I: thou livest singing, but I sing and die.

Sierlijke fijne vogel die daar opgesloten zit, helaas, hoe vergelijkbaar is jouw en mijn lot. Allebei zijn we gevangenen; en allebei zingen we en zo streven we ernaar haar te plezieren die ons gevangen heeft gezet. Alleen hierin verschillen wij, jij en ik: jij leeft zingend, maar ik zing en sterf.

The cries of London — Orlando Gibbons

[Part I]

- God give you good morrow my masters, past three o'clock and a fair morning.
- New mussels, new lilywhite mussels.
- Hot codlings, hot.
- New cockles, new great cockles.
- New great sprats, new.
- New great lampreys.
- New fresh herrings.
- New great smelts, new.
- New haddock, new.
- New thornbacks, new.
- Hot apple pies, hot.
- Hot pippin pies, hot.
- Fine pomegranates, fine.
- Hot mutton pies, hot.
- Buy a rope.
- Ha' ye any old bellows or trays to mend?
- Rosemary and bays, quick and gentle,
- Ripe chestnuts, ripe.
- Buy a cover for a close-stool.
- Ripe walnuts, ripe.
- Ripe small nuts, ripe.
- White cabbage, white young cabbage, white.
- White turnips, white young turnips, white.
- White parsnips, white young parsnips, white.
- White lettuce, white young lettuce, white.
- Buy any ink, will you buy any ink, very fine writing ink, will you buy any ink?
- Ha' ye any rats or mice to kill?
- I have ripe peascods, ripe.
- Oysters, oysters, oysters, three-pence a peck at Bridewell dock, new Wallfleet oysters.

[Deel I]

- God geve u een goede morgen mijne heren, na drie uur en een mooie ochtend.
- Verse mosselen, verse hagelwitte mosselen.
- Hete kabeljauw, heet.
- Verse kokkels, verse grote kokkels,
- Verse grote sprot, vers.
- Verse grote prikken,
- Nieuwe verse haring.
- Verse geweldige smelt, vers.
- Verse schelvis, vers.
- Verse stekelrog, vers.
- Warme appeltaart, warm.
- Warme taart van goudreinetten, warm.
- Fijne granaatappels, mooi.
- Hete lamspasteien, heet.
- Koop hier touw.
- Heb je nog oude blaasbalgen of schalen om te repareren?
- Rozemarijn en laurier, geurig en lekker.
- Rijpe kastanjes, rijp.
- Koop hier uw hoes voor de nachtspiegel.
- Rijpe walnoten, rijp.
- Rijpe kleine nootjes, rijp.
- Witte kool, witte jonge kool, wit.
- Witte rapen, verse witte rapen, wit.
- Witte pastinaken, verse witte pastinaken, wit.
- Witte sla, verse witte sla, wit.
- Koop hier uw inkt, koopt u inkt, zeer fijne schrijfinkt, koopt u inkt?
- Heb je ratten of muizen om te doden?
- Ik heb hier verse erwtjes in de peul.
- Oesters, oesters, oesters, drie pence per pak aan het Bridewell-dok, nieuwe Wallfleet-oesters.

- Oyes! If any man or woman can tell any tidings of a grey mare with a long mane and a short tail...
- Will you buy any fine tobacco?
- ...she halts down right before, and is stark lame behind; and was lost the thirtieth day of February. He that can tell any tidings of her, let him come to the crier, and he shall have well for his hire.
- Ripe damsons, fine ripe damsons.
- Hard garlic, hard.
- I have ripe gooseberries, ripe.
- Will you buy any aquavita, mistress?
- Buy a barrel of Samphire.
- What is't you lack? Fine wrought shirts or smocks?
- Perfum'd waistcoats, fine bone lace or edgings, sweet gloves, silk garters, very fine silk garters, fine combs and glasses.
- Or a poking stick with a silver handle.
- Old doublets, old doublets, old doublets, ha' ye any old doublets?
- Ha' you any corns on your feet or toes?
- Fine potatoes, fine.
- Will you buy any brush of clear complexion, mistress?
- Poor naked Bedlam, Tom's a-cold, a small cut of thy bacon, or a piece of thy sow's side, good Bess, God Almighty bless thy wits.
- Quick periwinkles, quick, quick, quick.
- Will you buy any scurvy grass?
- Buy a new almanack.
- Buy a fine washing ball.
- Will you buy a brush, will you have any small coal?
- *Even aandacht: Als een man of vrouw enig nieuws kan vertellen over een grijze merrie met lange manen en een korte staart...*
- *Wil je fijne tabak kopen?*
- *...ze trekt een beetje naar voren en is van achter nogal lam, verloren op 30 februari. Wie enig nieuws over haar heeft, laat die naar de omroeper komen, die krijgt een goede beloning.*
- *Rijpe pruimen, prima rijpe pruimen.*
- *Harde knoflook, hard.*
- *Ik heb rijpe kruisbessen, rijp.*
- *Wilt u aquavit kopen, mevrouw?*
- *Koop een vat pekelnat.*
- *Waar heeft u behoefte aan? Mooie hemden of kielen?*
- *Geparfumeerde vesten, fijne kanten of randen van bot, zachte handschoenen, zijden kousenbanden, zeer fijne zijden kousenbanden, fijne kammen en glazen.*
- *Of een pook met een zilveren handvat.*
- *Oude vesten, oude vesten, oude vesten, wie heeft er nog oude vesten?*
- *Heb je likdoorns op je voeten of tenen?*
- *Fijne aardappelen, fijn.*
- *Koopt u een make-upkwast voor uw gezicht, mevrouw?*
- *Arme naakte waanzinnige, Tom is verkouden, mogen we een stukje van die varkensbuik, goede Bess? God almachtig zegene uw verstand.*
- *Geurige maagdenpalm, geurig, geurig.*
- *Wilt u lepelblad kopen?*
- *Koop de nieuwe almanak.*
- *Koop een fijne wasbal.*
- *Koop een bezem, wilt u briketten hebben?*

- Good gracious people, for the Lord's sake, pity the poor women. We lie cold and comfortless night and day on the bare boards in the dark dungeon in great misery.
- Hot oatkakes, hot.
- Dame, dame, give me an egg for the worship of Good Friday. If your hens will not lay, your cock must obey, with three golden staves on London Bridge.
- And so we make an end.
- *Goede, genadige mensen, in naam van de heer, heb medelijden met de arme vrouwen. We liggen dag en nacht koud en troosteloos op de kale planken in de donkere kerker in grote ellende.*
- *Warme haverkoekjes, net gebakken.*
- *Dame, dame, geef me een ei voor de kruisverering van Goede Vrijdag. Als uw kippen niet willen leggen, moet uw haan gehoorzamen, met drie gouden staven op London Bridge.*
- *En zo eindigen we nu.*

[Part II]

- Will you go with a pair of oars?
- Will you go with me, sir? I am Sir John Chimney's man.
- I am your first man, sir!
- A good sausage, a good, and it be roasted, go round about the capon, go round.
- Hot puddings, hot.
- New oysters, new.
- New plaice, new.
- Oyes! Can any man or woman tell any tidings of a young wench of four and forty years old? Let him bring her to the crier, he shall have her for his hire.
- Will ye buy any milk of frumenty?
- Have you any work for a tinker?
- New mackerel, new.
- Old boots, old shoes, pouch rings for broom.
- Will ye buy a mat for a bed?
- Ha' ye any kitchen stuff, maids?
- Ha' ye any work for a cooper?
- What ends have you of gold or silver?

[Deel II]

- *Wilt u een paar roeispanen?*
- *Gaat u met mij mee, meneer? Ik ben de maat van Sir John Chimney.*
- *Ik ben uw eerste man, mijnheer!*
- *Een goede worst, een goede, en om te roosteren, ga dan rond de kapoen, ga rond.*
- *Warme bloedworst, warm.*
- *Verse oesters, vers.*
- *Verse schol, vers.*
- *Luistert! Als een man of vrouw enig nieuws kan vertellen over een jonge meid van 44 jaar? Laat die haar naar de omroeper brengen, die krijgt haar als beloning.*
- *Wil je melk of pap kopen?*
- *Nog iemand werk voor een ketellapper?*
- *Verse makreel, vers.*
- *Oude laarzen, oude schoenen, buidelringen voor bezems.*
- *Wil u een beddenmat kopen?*
- *Hebben jullie nog bakvet, meiden?*
- *Heeft u nog werk voor een kuiper?*
- *Wat voor goud en zilver heb je nog?*

- Ripe strawberries, ripe.
- Hot spic'd cakes, hot.
- What coney skins have ye, maids?

- I ha' ripe cowcumbers, I ha' ripe.
- Rosasolis fine.
- Fresh cheese and cream.
- Salt, salt, salt to barge to.
- Will you buy my dish of eels?
- Will you buy any Aquavita, mistress?
- Hard onions, hard.
- Cherry ripe, apples fine, medlars fine.
- Al'a black, al'a black pips fine.
- Will ye buy any straw?
- New fresh herrings at Billingsgate, four a penny, five to many.
- White radish, white young radish.
- White cabbage, white young cabbage, white.
- Hot pudding pies, hot.
- Have ye any wood to cleave?

16

- Bread and meat for the poor pris'ners of the Marshalsea, for Christ Jesus' sake, bread and meat.
- Soop, chimney soop; soop, chimney soop, mistress, with a hey derry, derry, derry, soop. From the bottom to the top, soop, chimney soop, then shall no soot fall in your porridge pot, with a soop derry, derry, derry soop.
- Fine Seville oranges, fine lemons.
- Twelve o'clock, look well to your lock, your fire and your light, and so good night.

- Rijpe aardbeien, rijp.
- Warme gekruide pasteien, warm.
- Wat hebben jullie voor konijnenbont, meiden?
- Ik heb rijpe komkommers, rijpe.
- Een fijn hartversterkertje.
- Verse kaas en room.
- Zout, zout, zout om naar toe te varen.
- Wil je mijn palinggerecht kopen?
- Wilt u aquavit kopen, mevrouw?
- Harde uien, hard.
- Kersen rijp, appels fijn, misspels fijn.
- Allemaal mooie zwarte pitten.
- Wil je stro kopen?
- Nieuwe verse haring van Billingsgate, vier voor een cent, vijf is te veel.
- Witte radijs, witte jonge radijs.
- Witte kool, witte jonge kool, wit.

- Warme vleespasteien, warm.
- Heeft u nog hout om te kloven?
- Brood en vlees voor de arme gevangenen van de Marshalsea, om wille van Christus Jezus, brood en vlees.
- Veger, schoorsteenveger, veger, schoorsteenveger, mevrouw, van je hela hopsa. Van onder tot boven vegen, schoorsteen vegen, zodat er geen roet in je pappot valt, met de veger, hola, de veger.
- Fijne zure sinaasappels, fijne citroenen.

- Het is twaalf uur, sluit uw huis goed af, en let op het vuur en de lampen en dan goedenacht!

New fashions — William Cobbold

New fashions now doe beare the swaye,
and fashions olde are layd away.
The leaves be greene, the nuts be browne,
they hang so high thay will not come
downe.

The brewer prooves by his good ale
that one thing soone is new and stale.

The taylor night and day takes paynes
new fashions to invent for gaines.
The drawer wyth his works of price
can money draw with his device.
Browning Madame, Browning Madame,
so merrily we sing, Browning Madame.
Greenesleves ys all my joy,
Greenesleves ys my delight;
Greenesleves ys my hart of gold,
and who but lady Greenesleeves.
Greene sleeves and gallant ruffs,
brodred caules and golden cuffs.
Hey how, look where she huffs,
lett lossell beare away the buffs.
The poet and the paynter's sleight
with strange devices bring delight.

The potter frames his works of clay
with odd conceits that may seme gay.
Fain would I have a pretie thing
to give unto my ladie:
I name no thing, nor I meane no thing,
but as pretie a thing as may bee.
Little Pegg of Ramsey with the yellow
hayre, and could'st thou greet if I were
dead, marry would I seare.
Therefore the ditty of my song ys
love me little and love me longe.
The fairest flower in garden greene,
is in my love's breast full comely seene.

Nieuwe mode heeft nu de overhand,
en oude mode wordt weggelegd.
Laat de bladeren groen zijn en de noten bruin,
ze hangen zo hoog, dat ze niet omlaag zullen
vallen.

De brouwer proeft aan zijn goede bier
dat één ding al snel nieuw en meteen weer
verschaald is.

De kleermaker doet dag en nacht moeite
om nieuwe mode uit te vinden voor winst.
De tekenaar met zijn waardevolle werken
kan geld verdienen met zijn kunsten.
Vrouwe Browning, vrouwe Browning,
zo zingen wij vrolijk vrouwe Browning.
Greenesleves is al mijn vreugde,
Greenesleves is mijn genot,
Greenesleves is mijn hart van goud, en
niemand anders dan madame Greenesleves.
Groene mouwen en galante kragen,
geborduurde kappen en gouden manchetten.
Hee, ho, kijk hoe ze briest,
laat de stakker de klappen opvangen.
De dichter en de gemiddelde schilder
brengen met vreemde kunsten vreugde.

17

De pottenbakker omlijst zijn werken van klei
met vreemde grillen die misschien vrolijk lijken.
Ik zou graag iets moois willen hebben
om aan mijn dame te geven:
ik noem niets, noch bedoel ik niets,
maar zo mooi als het mag zijn.
Kleine Peg van Ramsey met het gele haar,
en als je zou treuren als ik dood was,
zou ik graag wegwijnen.
Daarom is het deuntje van mijn lied:
houd weinig van me en houd lang van me.
De mooiste bloem in groene tuin,
is in de borst van mijn liefde lieflijk te zien.

Can ye dance the shaking of the sheetes,
a dance that ev'rye man must doe?
Can ye trick yt upp with daynty sweets
and ev'ry thing that 'longs thereto?
Make ready then your winding sheete,
and see how you can bestirre your feete,
for death ys the man that all must meete.
Bring away the begger and the king,
and ev'ry man in his degree.
Bring away the old and youngest thing
and ev'ry one come follow me.

A wonder strange that farre doth flye,
after nyne dayes downe, downe doth lye.
Clout leather was never so deare,
I cannot come ev'rye day to wooe.
I have a mare, they call her Brock,
but and th'wilt have me, love, tell me
now, thou'st have the skin to make thee
a frock.

18 The cos'ning mate would soone be
found if he in shifts did not abounde.

And this ys knowne by common skill:
too much of one thing ys but ill.
There were three rav'ns sate on a tree,
hey nony nony nony.
They were as black as black may bee,
hey nony nony no.
Chill tarry no more at home, at home,
chill vop on a cuntry mome,
with a dudgin haft by my zyda.
Chill goe abroad and zee,
what vashions now there bee
in all the world soe wyde.

The clowne that knowes noe fashions fyne
may stand abroad, good night John a Lyne.
When all ys gone, and no thyng leaft,
then farewell dagger with dudgen haft.

*Kunt u dansen met het schudden van de
lakens, een dans die iedere mens moet doen?
Kun je doen alsof met sierlijke trucjes
en alles wat daarbij hoort?
Maak dan je wikkellaken klaar, en kijk hoe je
je voeten kunt bewegen, want de dood is wie
iedereen moet ontmoeten.
Breng de bedelaar en de koning weg,
en iedere mens van elk niveau.
Breng de oude en de jongste mee,
en iedereen kome en volg mij.*

*Een vreemd wonder dat zo ver vliegt,
ligt na negen dagen alweer beneden.
Herstelleer was nog nooit zo duur,
ik kan niet elke dag komen om te vrijen.
Ik heb een merrie, ze noemen haar Brock,
maar als je mij wilt hebben, liefje, vertel me
nu: jij hebt de huid om een japon voor te
maken.*

*De compagnon van de bedrieger zou
spoedig gevonden worden als hij niet in zou
bulken van de foefjes.*

*En dit is algemeen bekend:
te veel van één ding is alleen maar flauw.
Er zaten drie raven in een boom,
hé nonie nonie nonie.
Ze waren zo zwart als maar kan zijn,
hé nonie nonie no.*

*Ik zal niet meer thuis blijven, thuis,
ik zal een domme boer voor de gek houden,
met een dolk hangend aan mijn zyda (zij).
Ik ga naar het boitenland en zie,
welke mode er noe ies
in de hele waide wereld.*

*De clown die geen maniertjes kent
mag wel weggaan, welterusten John a Lyne.
Als alles weg is en er niets meer over is, zeg
dan maar dag tegen de dolk met houten heft.*

What pleasure have we in this life
so fraught with miserye,
unlesse yt season'd be with sweet
varyetye.

The harper that doth harpe but on one
string, what joy or pleasure can that
therwith bring?

The nightingale wyth notes that divers be
doth joy the eare and hart with melodye.
And why may not maids merrye be,
and laugh awhile in good companye?
Teigh-he-he-he-he and have good sport
and pleasant glee?

Alas, poore silly man that ever
thow wert borne,
thy wyfe shal be thy master
and thou shalt weare the horne.
Well fare the nightingale.

Faire fall the thrush-cock too,
but foule faire the filthie bird
that singeth 'cuckoo.'
And sith yow have that hap by fate,
the corner'd cap must cover your pate.

Now when devises are gone round,
they come agayne to their first ground.
Robin Hood, Robin Hood and Little John,
they lean'd him to a tree,
Frier Tuck and Maid Marian,
soe turne ye about all three.
Since all the world on wheelles doe run,
the wheele-wright never shall have done.

*Wat voor plezier hebben wij in dit leven
dat zo vol ellende is,
tenzij het gekruid wordt met zoete
afwisseling.*

*De harpspeler die maar op één snaar speelt,
welke vreugde of plezier kan hij daarmee
brengen?*

*De nachtegaal met gevarieerde tonen,
maakt het oor en het hart blij met melodie.
En waarom mogen meiden niet vrolijk zijn,
en een keertje lachen in goed gezelschap?
Te-he-he-he-he en een goede tijd,
een plezierige vrolijkheid hebben?*

*Helaas, arme dwaze man die ooit
werd geboren,
uw vrouw zal uw meester zijn
en u zult de hoorn dragen.
Mooi is echter de nachtegaal.
En de mannetjeslijster ook,
maar niet die smerige vogel
die 'koekoek' zingt.*

*En als je het ongeluk hebt door het lot,
moet je je hoofd met de gehoornde muts
bedekken.*

*Als de modes nu alom bekend zijn,
komen ze weer terug op hun eerste plaats.
Robin Hood, Robin Hood en Little John,
ze leunden tegen een boom,
Frier Tuck en Maid Marian,
dus draai alle drie om.*

*Omdat de hele wereld op wielen loopt, zal
de wagenmaker nooit klaar met werken zijn.*

19

This is the record of John — Orlando Gibbons

This is the record of John, when the Jews sent priests and Levites from Jerusalem to ask him: 'Who art thou?' And he confessed and denied not, and said plainly: 'I am not the Christ.'

Dit is het relaas van Johannes, toen de Joden priesters en Levieten uit Jeruzalem stuurden om hem te vragen: 'Wie zijt gij?' En hij bekende en ontkende niet, en zei ronduit: 'Ik ben niet de Christus.'

And they asked him: 'What art thou then? Art thou Elias?' And he said: 'I am not.' 'Art thou the prophet?' And he answered: 'No.'

En zij vroegen hem: 'Wat bent u dan? Bent u Elias?' En hij zei: 'Dat ben ik niet.' 'Bent u de profeet?' En hij antwoordde: 'Nee.'

Then said they unto him: 'What art thou? That we may give an answer unto them that sent us. What sayest thou of thyself?' And he said: 'I am the voice of him that crieth in the wilderness: "Make straight the way of the Lord."'

Toen zeiden zij tegen hem: 'Wat bent u? Opdat wij een antwoord kunnen geven aan hen die ons gezonden hebben. Wat zegt u van uzelf?' En hij zei: 'Ik ben de stem van hem die roept in de woestijn: "Maak de weg van de heer recht."'

20

Do not repine — Orlando Gibbons

Do not repine, fair sun, to see these eyne, welcomer far then thine, to see the beams of a more glorious face, shine on his native place. And overrun thee his northern line; fair sun do not repine. And ye, thrice blessed bowers, which long a-gone his cradle rocked on. Which at first the vital breath did give, whereby our world doth live. Do not envy the spheres of heaven above. In his dear light and love, whose presence under Arthur's Seat can frame, an Eden both in deed and name.

Klaag niet, mooie zon, als je deze ogen ziet, veel welkomer dan de jouwe, wanneer je de stralen van een prachtiger gezicht ziet schijnen op zijn geboorteplaats. En de noordelijke grens ziet overschrijden, mooie zon, klaag niet. En jullie, driemaal gezegende priëlen, waar al lang geleden zijn ledikant wiegde. Die hem aanvankelijk de vitale adem gaf, waardoor onze wereld leeft. Wees niet jaloers op de hemelgewelven daarboven. In zijn zachte licht en liefde, waarvan de aanwezigheid onder Arthur's Seat kan passen, een paradijs, zowel in daad als in naam.

[Part 2]

Joy that a-lone, with better bays, and myrtle boughs on highest days, crownest the kingly brows: come, come along today with me. Welcome the flower of royalty, home to his native, native house. Now do thy best and more than all to make a merry festival.

Oh now or never, never do't. All the day long feast, dance, play, sing, and spend upon this revelling thy nimblest hand and foot. Call to thee all thy light-heeled train, nymphs and fairies of the plain. And bid them trip it round, and cause the circles of the skies.

Answer their charming melodies in their consorted sound. Still may the burden be: 'Welcome great king, to thy first home.' Then add unto the rest: 'Good speed home to thine other own.' That counts the hours whilst thou art gone, and vie to love thee best.

[Deel 2]

Vreugde die alleen, met lauwerkransen, en mirtetakken op de hoogtijdagen, de koninklijke wenkbrauwen kroont: kom, kom met mij mee vandaag. Verwelkom de koninklijke bloem, de thuis in zijn geboortehuis. Doe nu uw best en meer dan dat om er een vrolijk festival van te maken. Oh doe het nu of nooit, nu of nooit. De hele dag feesten, dansen, spelen, zingen, en gebruik voor deze feestvreugde uw meest behendige hand en voet. Roep je hele lichtvoetige gevolg aan, nimfen en feeën van de vlakte. En vraag ze om eromheen te dansen en de cirkels in de lucht te maken. Beantwoord hun charmante melodieën in hun harmonieuze geluid. En het refrein zal dan nog luiden: 'Welkom grote koning, in uw eerste huis.' Voeg daarna daaraan toe: 'Goede reis naar huis, naar je andere paleis.' Dat de uren telt terwijl je weg bent, en wedijvert om het meest van u te houden.

21

Volgende concerten

In het volgende programma *Van eigen bodem* zingt de Cantorij werken van diverse Nederlandse componisten zoals Sweelinck, Diepenbrock en Escher. De concerten zullen worden uitgevoerd op zaterdagavond 9 maart (locatie onbekend) en zondagmiddag 10 maart in de Waalse kerk in Amsterdam.

Comité van aanbeveling van de Amsterdamse Cantorij

- Sjoerd van den Berg
- Hans van den Boom
- Ton Koopman
- Lucia Meeuwssen
- Wim Straesser

Met dank aan

- het Prins Bernhard Cultuurfonds
- het Amsterdams Fonds voor de Kunst
- Gijs Mathijs Ontwerpers, www.gijsmathijs.nl (omslagontwerp)
- Ola Renska, renska|media-weavers.com (foto's op p. 6 en 7)

De Amsterdamse Cantorij is aangesloten bij de KCZB.

Donateur worden

Vindt u de Amsterdamse Cantorij een waardevol koor? Uw steun is welkom!

Voor € 40 (de basisdonatie) krijgt u:

- Regelmatig informatie over onze concerten
- Gereserveerde, goede plaatsen bij de concerten
- Toegangskaarten tegen gereduceerd tarief

Zing mee

De Amsterdamse Cantorij komt graag in contact met ervaren en enthousiaste zangers, op dit moment vooral mannen! Soms hebben we ook projectzangers nodig. Heb je interesse? Mail naar info@amsterdamsecantorij.nl of neem contact op met onze voorzitter Margriet Rienks, 06-22060838.

www.amsterdamsecantorij.nl

Dorpskerk
Abcoude

Maranathakerk
Den Haag

Waalse Kerk
Amsterdam

18 | 19 | 26

NOVEMBER 2023